

Hlutverk karla í baráttunni gegn kynferðisofbeldi

Hjálmar Sigmarsson
Stígamót

Inngangur

- **Að bæta forvarnar og fræðslustarfið**
- Stígamót hefur sífellt verið að þróa það.
- Árið 2014: yfir 90% brotamanna karlkyns.
- 45% gerenda eru á aldrinum 14-29

- **MA rannsókn**
- “Becoming and Being:
The Experiences of Young Feminist Men in Iceland”
- GEMMA, MA í Women’s Studies and Gender Studies
  - Central European University og University of Granada

We will only make progress in preventing violence against women if we can change the attitudes, identities, and relations among some men, which sustain violence. To stop the physical and sexual assault of women and girls, we must erode the cultural and collective supports for violence found among many men and boys and replace them with norms of consent, sexual respect, and gender equality, and we must foster just and respectful gender relations in relationships, families, and communities. While some men are part of the problem, all men are part of the solution.

Michael Flood 2011.

Aðdragandi og innblástur

- Karlmenn virðast vera sýnilegri í umræðunni um femínisma og jafnréttismál.
- Aukinn áhersla á að virkja karlmenn í jafnréttisumræðunni
- Ísland “best í heimi”?
- Tilgáta: Með því að skoða betur þátttöku karlmanna í þessari umræðu, er hægt að öðlast innsýn í það flókna ferli sem breytingar á karlmennsku fela í sér og hvernig hægt er að stuðla að meiri breytingum.

“

I CALL ON MEN AND BOYS EVERYWHERE TO JOIN US. VIOLENCE AGAINST WOMEN AND GIRLS WILL NOT BE ERADICATED UNTIL ALL OF US - MEN AND BOYS - REFUSE TO TOLERATE IT.

”

**UNITED NATIONS SECRETARY-GENERAL
BAN KI-MOON**

Rammi

Aðferðafræði:

- Eigindleg rannsókn: viðtöl og þátttöku athugun
- 22 viðmælendur (15 karl femínistar and 7 sérfræðingar).

Fræðilegur rammi:

- Mikilvægi þess að skoða reynsluheim karlkyns femínista
- Ríkjandi karlmennskur (hegemonic masculinities) og aðrar karlmennskur e.o. hybrid masculinities
- Áherslan á að karlmenn séu “gatekeepers for gender equality” (Connell, 2005)

Jú, það spretta upp hér og þar, þar sem að maður býst ekkert við. Það er svoldið eins og Fight Club, enginn gerði neitt, það bara kom af sjálfu sér einhvern veginn.

Adam

Megin Niðurstöður

- Femínísk umræða virðist hafa aukist á Íslandi
  - Að femínismi sé í tísku
- Að fleiri karlmenn skilgreina sig sem femínistar
  - Meira rými fyrir karlmenn til að taka þátt
- Að vera femínisti er ferli
  - “the personal and the political”
- Hindranir og áskoranir
- Önnur hlið:
  - Tabú að vera á móti femínisma og jafnrétti
- Mikilvægi umræðunnar um kynferðisofbeldi gegn konum

Björn: Já, bæði í kringum druslugönguna og allt það þá eru miklu fleiri konur að opna sig, almennt og kannski persónulega líka og við vinkonur sínar. Maður verður allt í einu miklu meðvitaðri bara allt í einu á þessu

R: þér finnst það hafa aukist að fleiri eru að tala um

Björn: já bæði obinberlega og líka almennt privat og nafnlaust. Maður tók þátt í undirbúningnum að druslugöngunni aðeins og maður veit að maður fékk alveg svona smá, maður leið alveg ofboðslega vel þegar þessi flóðgátt opnaðist og öll þessi bréf flæddu inn og útaf gervikarakter á netinu, Þyrnigerður Láva, sem skrifaði fyrst opið bréf á held ég facebook, og eftir það opnaðist einhverjar flóðgáttir og þá verður miklu meðvitaðri um þetta.

Kynferðisofbeldi gegn konum

- Tvenns konar áhrif:
  - Aukinn umræða og aðgerðir gegn kynferðisofbeldi
  - Persónuleg tenging við tilfelli
- Að uppgötva:
  - Að konur eru meirihluti brotapolara
  - Þeir þekkja konur sem eru brotapolar
  - Að karlmenn eru í meirihluta brotamanna
  - Að þeir þekki menn sem beitt hafa konum ofbeldi
- Þeir líta öðrum augum á hegðun karla í kringum sig
- Uppgötva forréttindi karlmanna, sem upplifa ekki kynferðislega áreitni og ofbeldi, í sama mæli

Og síðan líka hefur maður einhvern veginn líka allt í einu farið að átta sig á því að það eru auðvitað karlar sem eru langoftast gerendur og bæði karlar sem maður þekkir og jafnvel einhverjir sem voru allaveganna vinir manns, góðvinir manns, hafa semsag verið ásakir um þetta og svona þannig hefur maður líka ekki bara, maður hafði áhuga á þessum málum fyrir en þetta hefur eftir mann eða maður hefur allaveganna hugsað miklu meira um þessi efni.

- Björn

Möguleikar

- Nýjar aðferðir í að takast á við “nauðgunar menningu”
  - Að takast á við “skrímsla” hugtakið
  - Samþykki og samskipti
- Að auka áhersluna á þessi mál í menntakerfinu og fræðslu
  - Nú eru tækifæri, að þróa “a new pedagogy” og “gender literacy”
  - Nota netið og samfélagsmiðla

10 things MEN CAN DO TO END VIOLENCE AGAINST WOMEN

1 BREAK OUT OF THE MAN BOX

Challenge traditional images of manhood that keep you from taking a stand.

2 ASK HOW you can help

if you suspect abuse or an assault. And, if you are abusing others in any way, stop and seek professional help IMMEDIATELY.

3 TEACH YOUR CHILDREN NO MEANS NO

Teach your children that "No" means "No" and that "Stop" means "Stop."

4 don't buy

the argument that sexual and domestic violence are due to mental illness, lack of anger management skills, chemical dependency, stress or other excuses.

5 Stand Up & Speak Out

Silence affirms and supports sexual and domestic violence.

DO NOT REMAIN SILENT

In Partnership With:

Christine Ann Domestic Abuse Services
Herter-House Domestic Abuse Programs
Sexual Assault Crisis Center - Fox Cities
Reach Counseling Services

6 LOOK IN THE MIRROR

Do your own attitudes and actions help support the objectification and de-valuing of women and girls?

7 BE A MODEL FOR YOUTH

Mentor a boy. Teach boys with your words and actions that being a man means respecting women.

8 EDUCATE YOURSELF

Listen to and learn from women. Attend programs and events and learn how to end domestic violence and sexual assault.

9 STEP UP TO CREATE A culture shift

that doesn't tolerate disrespecting or degradation of women. Make this a MEN'S ISSUE.

10 host

a VIDEO, DISCUSSION or PRESENTER through work, school, church, service club or sports team.

www.voicesofmen.com

Hvernig á að kenna þetta?

Schacht og Ewing (2001):

1. Acknowledge and give up their male privilege.
2. Be willing to apply feminist principles to their personal lives.
3. Make the elimination of oppression against women and people in general a central priority.
4. Advocate for social and institutional change.
5. Learn non-hierarchical forms of communication and decision-making.
6. Demonstrate respect for women and women's spaces.

Pease (2010):

Meaningful and lasting change in the world, at personal, cultural and structural levels, will only occur through the combined efforts of the oppressed and those willing to forgo and challenge their privileges. (p. 187).

Hættur/áhættur

- Yfirborðskenndar nálganir, sem ekki “ögra” karlmönnum og eiga að ná til breiðs hóps
- Karlvæðing femínismans
- Áskoranir við að karlmenn komi inná kvenna/femínísk rými
- Að karlmenn átti sig ekki á forréttindum sínum og neita að takast á við það

As the field develops however, it risks the uncritical adoption of some taken-for-granted truths which are inaccurate, dangerous, or simplistic. A critical assessment of the field's working assumptions is vital if it is to make progress in reducing and preventing men's violence against women.

- Michael Flood, 2014

“Men who want to be feminists do not need to be given a space in feminism. They need to take the space they have in society & make it feminist.”

- Kelley Temple, National Union of Students UK
Women's Officer

“Feminism shouldn't make men feel comfortable.”

- Mychal Denzel Smith, feministing.com, september 2014

ELFO